

AVŠRĀZK Aww_R cĀZōvb cĀZ''ŲY evsj vṫ`k

IFI WATCH BANGLADESH

ପର୍ଷ ମାସୀମା
କାହାଣୀ ୨୦୦୫

AVŠRĀZK Aww_R cĀZōvb I ewŲR''ms`v mspuś Kvh`j , evsj vṫ`k

Dbaṫb wecbāmy` i eb

fj `cāel wechēKi Dbaṫb cĀKī

bĀvrfvte L'vZ evsj vṫ`kī `ŲŲY-cāōg AĀtj Aew`Z weṫkī enĒg g'vbtMōf ebvĀj -ōmy` iebō| A`bWZ cōŲ%ēPĀT' fīcīj GB eb| wek|wēL'vZ iṫqī telj UvBMtīi Avevmfug| GLvṫb iṫqī 334 cRwZi MwQvjv Ges 375 cRwZi eY`cĀb hvi gṫā` -b`cĀq cRwZ 32; mīxmc 35 cRwZ, DfPi 8 cRwZ; 186 cRwZi cml; 14 cRwZi K"Qc; 30 cRwZi mīc Ges 120 cRwZi gvQ| ebfugi 73% Rṫo iṫqī my`ix MwQ| μgnmgvib cōŲ%ēPĀT' i cĀŲvcĀU 1997 mtj i 6 wWtm=Ā RwmstNi BDṫb`v Kngkb my`ieb tK cŲ`exi 798 Zg wek| HwZn` GjvKv wmwte tNvlYv Kiv nq| ṫ`kevmxi gṫb my`ieb I Gi Dci wbfPĀkj RbtMōxtK ePvṫbi `cē ṫRtM I ṫV|

miKvīi Dbaṫb DāōMI %ēṫ`wk FY :

1990-Gi `ktKī i'ṫZ evsj vṫ`k miKvi wmvś`-tbq th, ṫ`kī AenKó cĀKwZK ebfug msiŲY I m=cdviY Kiv nṫe; cĀvZ nṫe Dchṫ bWZgijv I bKkv, hvi Avl Zvq h_vh_ c`ṫŲc MōṫYi gvaṫg eb e'e`vcbv I msiŲY RbmaviṫYi AskMōYṫK DrmwZ Kiv nṫe| Awfbaṫj ṫŲŲ 1991 mtj evsj vṫ`k miKvi eb gnvcwīKībv (Forest Sector Master Plan) ṫNvlYv Kṫi Ges 1194 mtj i Aṫṫvei bMw`

GKw bZb RvZxq ebbwZ cĀvZ nq| bZbṫte MvxZ I m=ṫj Z GBme cwiKībv ŌAskMōYKvix eb e'e`vcbv bvgK m=cdZK GKw ṫKSkj cāvb Aeṫ`b nṫq I ṫV| mgyśṫj ṫte my`ieb Rxe%ēPĀT' msiŲY cĀKī [The Sundarbans Biodiversity Conservation Project (SBCP)] bṫg cōŲ%ēPĀT' wēlqK G-chś-meēnR GKw cĀKī evsj vṫ`k miKvi MōY Kṫi| GB cĀKī i Dṫīk` nṫjv, my`ietbi cōŲ%ēPĀT' msiŲY Kiv Ges cwiṫeki mṫ½ cōŲKṫj i msnwZ hṫZ wvōZ nq, Zvi Rb` GKw h_vh_ e'e`vcbv cāZōv Kiv (e`-2 ṫ`Lp)| Avi cĀKī i AbZg ṫKSkj MZ j`ŲŲ wṫtjv Ō`wī`v wēṫgvPbō|

e- -1 : GK bRṫi my` i eb

- ♣ my`ietbi tgvU AvqZb 6,017 eMŲK.wg. | Gi gṫā` ṫj fW 4,143 eMŲK.wg. Ges Rj fW 1,874 wK.wg|
- ♣ Lj bv, evṫMīnvU I mvZŲxv ṫRjv i`ŲŲY eṫṫvcmvṫMīi Zxi 21°39'00" nṫZ 22°30'15" DĒi AŲvsk Ges 89°12'05" nṫZ 89°29'04" ce`wNgvṫki gṫā` Aew`Z|
- ♣ my`ietb cāq 450 wJ b`-b`x I Lvj iṫqīQ|
- ♣ G eṫbi cāvb Dī`c cRwZ my`ix MvṫQī bvgvbmṫi eṫbi bvg nṫqīQ gṫg` avi bv Kiv nq| Kṫiv Kṫiv gṫZ mṫṫ` ṫ wBKU Aew`Z wēavq ōmgy` i' kā nṫZ cĀṫg ōmgy` iebō I cṫi ōmy` iebō bṫgī DrcāĒ|
- ♣ 1828 mtj eWk miKvi my`ietbi `ZyvaKvi ARB Kṫi Ges 1878 mtj mgMōmy` iebṫK msiŲY Z eb wmwte ṫNvlYv Kiv nq| Gi cṫi eQī 1879 mtj Gi `wqZieb wēfvṫMī Dci b`-Kiv nq|
- ♣ mgMōmy` eṫbi Rb` `Bw cĀvmbK mṫKṫj iṫqīQ- my`ieb cWōg wēfvṫM I my`ieb ce`wēfvṫM| mgMōmy` ieb 4 wJ dṫiō ṫiĀ I 58 wJ KgcwUgṫU wēf`3|
- ♣ cōŲ%ēPĀT' ṫK iŲv Kivi Rb` my`ietb wZbw AfqviY` cāZōv Kiv nq|
- ♣ my`ietb evṫNi msl`v 350-400, nwiṫYi msl`v 1 - 1.5 jvL Ges Kugṫi i msl`v 150-200 Gi gṫZv
- ♣ 3.5 wṫj qb ṫj vK (ṫgśqvj x, evl qvj x, ṫRṫj , gṫU, Pbvix BZ`w` ṫMōx) cĀZ`ŲŲ ev cṫivŲṫte my`ietbi Dci wbfPĀkj |
Z`mṫ: evsj vṫ`k eb wēfvṫM; gūbPĀT: evsj wcvMwq

cĀKī i A`q̄b I `vZṫ` i figKv :

cĀKī i wsnfvM A`-Avṫm Gkxq Dbaṫb e`vstKī (Asian Development Bank : ADB) FY Ges ṫMwēj Gbfvi bṫgU d`wvuj wJ-i (Global Environmental Facilities : GEF) Abj vb ṫ`ṫK| 1980-i `kK ṫ`ṫK Gukqyb ṫWfj cṫgU e`vsk wēkṫvstKī mṫ½ GKṫvṫM evsj vṫ`kī eb ṫmṫṫi FY cōvb

Kṫi AvmtQ| wēkṫvsk eBR m=ū` e'e`vcbv cwiKī bṫZi A`-mrvqZv ṫ`q, Ab`w`ṫK BDGbwMw Ges RwmstNi Lr` I Kul

cui Kí bv Kiv ntqújv th, cKíru mvZ eQi (Rj vB 1998-Rp 2005) chS-Pj te, wKŠ 2000 mtj i gvPgrtm KvR i i" nI qvi ci 2003 mtj Rxe%ePí cKíru wMZ Kiv nq, Ges 2005 mtj i Rvbgwi grtm GwWe KZK AvbpbmKfite GwúK emZj Kiv nq| 2003 mtj i 4Vv tmtdpaf GwWe me@lg FYMhxZvi (ersj vt k) AwKvi tK wMZ Kti Ges wMZvt k cZ'vrvúii tñtí wZb aítbi kZRto t q; (1) GwWe-i wku MhYthM' l cui gwRZ cui Kí bv Abhvqx cKí-cui Kí bv mstkvab Kiv; (2) GwWe-i AwR e'e'vcbv bwiZgij vtK Abmi Y Kti cKí i wmwie Zix; Ges (3) cKí i , iZcyFYPi3 , tj vtK (crucial loan covenants) tñtí tbi qv| GwWe-i GKú chñj vPbv wgbk 2004 mtj i Atevei grtm ersj vt k ágty Avtm Ges Rxe%ePí cKí i wbgwúLZ wko'3 , tj v wPyZ Kti: (K) ersj vt k miKvi cñvZ GB cKí gwj Kvbvi NuUz iñtq; (L) cKí i A_e'e'vcbv tK Af ctab' vb Kiv ntqtq; Ges (M) ersj vt k

PZLšk gví ev emqZ nq Ges gví GK-PZLšk A_@vo Kiv nq|

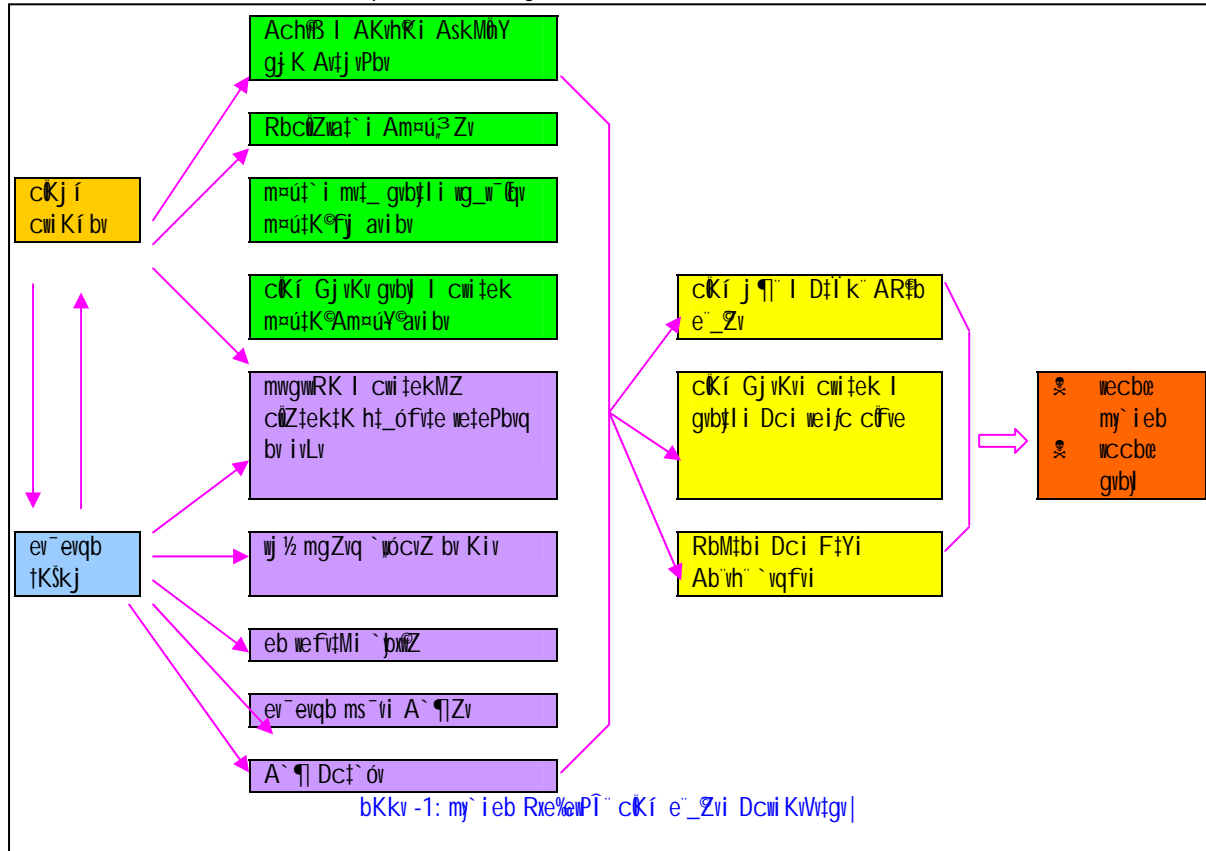
Avk Kiv ntqúj cñve GjvKvi cñq 1 j ñ 70 nvRvi cui evúii Rb weKí AvqaR mjeav mwó e'e'v Kite wKŠ cZ'vkv gwcdK Zviv mwK weKí Kgnš'vb tKŠki tei KiZ cvúw|

wPsvio tNi

wecbaw tek -wecbawšK RbiMwó:

cKí cñvúzi mgty GwWe-i ZEjeavtb GKú cñugK cui tek mgxñv Kiv ntqújv | cKí m@umKZ cñve tK tmLvú bñj fite BwZEPK wetePbv Kiv nq, Ges cui tñtí etov aítbi tKvúbv

miKvúii mñz GwWe-i ga'eZxRvjxb cKí chñj vPbv mgqKvi m@sz Abhvqx my' ieb e'e'vcbv kvLv tKvúbv KvR Ktiw| GwWe Avtjv Dñt Kti th, Rxe%ePí cKí i wqñZj_ vkv mñPef' i m@cñZK Nb Nb e' wñ AZ'š-tegubvb Ges GtZ gtb nq, gvi vZK tKvúbv ANub NuúQ| Gme KviY Ges miKvúii m@szZ tkl chS- GwWe GB FY emZj Kti Ges miKvúii Abñvúai cui tñtñZ FñYi Ae'wqZ A_@Ab' GKú cKí (Emergency Flood Damage Rehabilitation Project) cpeñv Kiv nq| mñkj mgvúRi aviYv, H cKí i kZ'Ges cui Kí bñZB w' pñ Zv wúñj v| Ab' w tK miKwi cñZte' b w' ve Kiv nq th, ev' evqb cñvúzi KviYB Rxe%ePí cKí w e' @nq| GwWe th KviYi K_v Rvbq, Zv ntjv, 0ev' evqb KiZ wñtq cKí w cui Kí bv l A_e'e'vcbv mspvš-mgm'vq cto| FYKvñj i wZb-PZLšk mgq AwZmúš-ntj l 2004 mtj i wñtmñtñi tkl bñw' cKí i GK-

welfc cñvtei K_v ejv nq bv| cñugK cui tek cixñv mvi cñt wbt' R Kiv nq th, cñweZ mvgv' wKQy KvRKg' cñtñtñi l ci m@e' welfc cñve tñj tñZ cvú| Ggbúv wetePbv gta' ivLv nq th, Dckg cñuqv m@ubn l qvi cñt l cui tñtñi m@úY' AbKj cñve Aenú cñZKj cñvtei th tKvúbv GKúvK cñj Kti Zñ tñZ cvú| thgb, cñugK cui tek cixñv mvi cñt j ñ Kti th, wPsvio Pvl i Rb' Acui Kvi Zfñte cKí tKú ñ j' FY e'envi Kiv gvSwi aítbi SñK| GB aítbi SñKgy' i Rb' cñZte' b wKQy Dckg cñuqv mñv k Kiv nq, hvi gta' iñtq bZb cKí Kvúv eú Kiv Ges Ae'eúZ cñvúv cKí tK e'envúii Dchp' Kiv| wKŠ' gRvi welfc, MZ w' kK aiti wñtñi wñfbeg' vñtñw' ebi Atj i wPsvio Pvl tñtñi etbi Rb' gvbñli Kiv mñtñtñi ñwZK i KvR wPyZ Kiv ntq_ vtK | wñfbecñZte' b tñtñi Rvbv hvq, wPsvio Pvl i dtj BKñqWi, nÚjv, wñtñZvñg, gñtñq, w' vñj' vÚ, GgbwK ersj vt tñi (thgb my' i etbi PKwi qv) gñZv Añtñ tñtñi g' vñtñw' ebi Aj' aYsm ntq tñtñi | Ggb cui YúZ mñtñi, cñugK

cmitek cixqiv mviçtî etbi gta' wpswo Pwli Rb' çKî Lbbtk grSwi aiþbi Siki Ask wntmte xKuz t' l qv nq| GBme wpswo PvlB Zv' i KwlRwg l etbi ga' Kvi grm'wepT' k aÿsm Kti w' t' Q—RbmvariYi Ggb aviYv vKv mtEj| qiz' FY ms' v' t' jv Rxe'wepT' cKtîi gra'ig cKî-GjvKvi meP' wpswo Pvl k DrmwvZ Kivi Rb' FY weZiY Kti AvmîQ| my' ietbi ga' t' t' k wpswo tcvb aivi KviY Rj R Rxe'wepT' gviZKfite nwm çv' Q, GKBfite Rv' j aiv covi dtj Aþk cRwvZi gvQ (çlq wZb kZ) wPiZti nwi'q hv' Q| ZvQov wpswo gv' Qi Rb' th aiþbi çv' çlq Rb, g'vbtMôfî Rb' l tmB GKB aiþbi çv' i Kvi| GB KviY wpswo Pvl g'vbtMôf epixi mî½ 080 Nuq| çl' wGK cmitek cixqiv mviçtî Duj wZ 0Dckg çl' wq m' ubie n' qvi çti cmitek m' uY' Ab' k' çfve Aen' k' çl' k' çfveit' th t' K' v' b' GKUv' k' ç' j' K' i' Z' j' ç' v' i' 0—GB aviYvi mî½ RbmvariYi w' b' KU t' t' k' cvl' qv' g' s' t' e' i' Awg' j' q' j' Y' x' q' |

migwRK DcmM, wj ½ 'el'g' l çl'ZKvi

çl' wGK hv' Pvl' ç' g' b' Kiv nq th, çfve GjvKvi t' K' s' k' j' j' w' k' w' l' t' q' i' çl' Z' g' b' v' t' h' w' i' M' i' çl' q' v' R' b' x' Z' v' i' t' q' t' Q| D' j' t' K' i' v' n' q' th, k' g' w' e' f' v' R' t' b' i' g' a' t' t' k' B' j' w' k' w' e' l' q' v' j' v' D' i' v' A' v' t' m' , th' L' v' t' b' b' v' i' x' i' v' Z' v' t' i' m' i' s' m' w' i' K' D' b' w' e' z' i' R' b' ç' j' i' v' ç' v' i' v' i' v' q' , w' k' s' A' w' e' R' e' v' ç' i' t' i' Z' v' t' i' f' i' g' k' v' L' p' m' i' g' v' b' | k' Z' K' i' v' çl' q' 50 Rb b' v' i' b' çfve GjvKvq m' i' w' m' i' D' c' k' Z' n' t' e' , h' v' i' g' t' a' i' t' q' t' Q' w' e' k' i' A' v' q' e' a' R' K' g' m' i' j' j' t' q' | q' i' z' ' F' Y' A' s' k' M' h' Y' | m' i' g' w' R' K' çl' q' v' R' t' b' , m' s' m' v' t' i' e' q' e' p' i' z' , t' h' g' b' , L' v' t' i' m' u' q' e' v' w' k' i' i' w' k' q' v' i' L' i' t' P' i' R' b' w' R' t' ' D' r' c' v' b' K' g' R' v' E' t' t' k' D' c' w' R' Z' A' v' t' q' i' D' c' i' b' v' i' x' t' i' h' t' o' w' b' q' s' y' m' i' o' n' t' e' e' t' j' l' e' j' v' n' q' | w' k' s' Z' v' i' w' k' Q' B' n' q' i' b' | m' s' i' w' q' i' Z' m' y' i' e' b' G' j' v' K' v' i' b' v' i' x' i' v' m' e' t' P' t' q' t' j' t' n' l' q' v' m' t' E' j' çl' k' i' - çl' w' i' i' t' K' v' l' b' v' i' x' t' i' çl' q' v' R' b' , G' e' s' Z' v' t' i' c' o' s' - A' c' Q' t' i' w' e' l' q' t' k' x' K' u' z' çl' v' t' b' i' çl' q' v' R' b' x' Z' v' A' b' j' f' Z' n' q' i' b' | Z' v' B' e' Z' g' v' b' M' t' e' l' Y' v' q' çl' x' q' v' b' n' q' th, R' x' e' w' e' p' T' c' k' t' i' i' b' K' k' v' l' e' v' e' v' q' t' b' b' v' i' x' w' e' l' q' t' k' çl' v' b' w' t' z' h' v' h' e' e' v' M' h' Y' K' i' t' z' e' v' s' K' e' e' ç' t' q' t' Q' |

ewAZ b'vix

ewAZ b'vix

Dçt'q'wZ b'wZg'v' v- k'w'KZ e'v' e'v' q' b' :

eZg'v' t' q' i' t' m' g' v' q' i' v' c' w' i' P' v' j' b' v' k' v' t' j' R' v' b' h' v' q' m' v' a' v' i' b' A' t' b' K' t' j' v' k' G' B' çl' g' çl' k' i' w' i' b' v' g' i' t' b' t' Q' b' | 10 w' u' çl' q' v' M' b' w' i' Z' i' v' i' v' w' R' B' G' d' - G' i' çl' k' i' ç' h' i' q' v' P' b' v' i' g' v' c' k' w' w' w' b' t' w' k' z' , R' x' e' w' e' p' T' c' k' i' G' j' v' i' g' t' a' w' b' g' i' j' w' l' Z' P' v' i' w' e' v' e' r' q' b' K' i' t' z' e' e' n' q' : (GK) çl' m' w' k' A' v' s' - R' w' z' k' m' t' e' s' j' t' b' i' m' t' i' z' w' R' B' G' d' K' g' R' v' t' E' i' m' i' z' w' b' w' o' z' K' i' v' ; (ç' ß) A- t' M' v' c' b' x' Z' w' i' c' w' i' c' y' c' k' v' k' ; (w' Z' b) R' b' m' v' a' v' i' Y' i' m' e' u' s' Z' v' (A' w' e' v' m' x' l' v' b' x' q' R' b' t' M' v' o' x' i) ; G' e' s' (P' r' i) w' b' q' u' z' h' v' P' v' B' l' g' j' v' q' b' | e' v' s' j' v' t' k' m' i' K' v' i' A' b' j' w' i' Z' R' x' e' w' e' p' T' m' b' t' i' (Convention on Biological Diversity) g' t' a' R' x' e' e' x' q' m' e' u' l' H' u' z' i' n' K' A' v' t' b' i' t' i' l' q' v' R' g' w' d' K' e' e' n' v' t' i' i' t' q' i' t' A' t' b' K' t' j' v' k' z' o' i' t' q' t' Q' , h' v' m' y' i' e' t' b' i' w' R' B' G' d' - G' i' K' g' R' v' t' E' i' m' t' i' z' çl' m' w' k' , w' k' s' g' t' b' n' q' b' v' t' h' çl' k' i' t' m' j' v' t' k' i' z' i' z' i' w' t' q' t' Q' | v' b' x' q' i' v' l' R' v' b' q' th, R' x' e' w' e' p' T' c' k' t' i' i' t' K' v' t' b' v' K' i' M' R' c' t' Z' v' i' v' K' L' t' b' v' t' t' l' u' b' | G' g' b' i' k' çl' k' i' w' i' z' n' l' q' v' i' ç' t' i' l' , R' x' e' w' e' p' T' c' k' t' i' i' m' t' i' z' m' e' u' m' k' z' e' u' w' j' j' c' t' A' Z' s' - t' M' v' c' b' x' q' (t' h' g' b' A' w' u' w' i' t' c' v' l' v' n' t' q' h' v' q' G' e' s' w' e' f' e' n' x' m' s' t' v' i' (t' h' g' b' e' b' i' e' f' v' M) w' b' K' U t' t' k' Z' v' m' s' l' m' h' K' i' v' K' w' b' A_ e' v' A' m' e' n' t' q' ç' t' o' | G' g' b' i' k' G' m' e' c' l' w' i' G' i' w' e' - i' w' b' K' U t' t' k' m' s' l' m' h' K' i' v' l' K' w' b' |

G' i' w' e' - i' Z' w' i' z' i' z' (1994) e' Y' v' K' i' v' n' q' th, 0e' v' s' K' c' w' i' P' w' i' Z' n' t' e' g' j' l' çl' e' k' t' h' w' i' çl' Z' o' v' b' w' n' t' m' t' e' G' e' s' h' w' g' t' b' n' q' th, m' m' i' v' t' o' t' t' e' P' D' c' t' i' A_ e' v' e' v' s' t' K' i' t' e' m' i' K' w' i' t' m' e' i' c' k' t' i' i' A_ e' v' Z' v' t' i' D' c' t' i' w' e' i' f' c' çf' v' e' t' d' j' t' Q' b' v' , Z' v' t' j' Z' w' i' e' i' v' n' K' i' v' n' t' e' | 0' Z' v' m' t' E' j' l' G' B' e' v' s' K' t' t' k' A' t' b' K' i' z' c' y' c' k' i' - c' l' w' i' çl' q' b' w' çl' e' k' G' e' s' w' çl' c' | G' t' z' G' B' çl' w' i' D' i' v' A' v' t' m' : R' x' e' w' e' p' T' c' k' t' i' i' G' g' b' w' k' Q' y' m' z' w' k' A' v' t' Q' , h' v' ... 0e' v' s' t' K' i' m' m' t' i' i' t' e' w' e' i' f' c' çf' v' e' t' d' j' z' ç' v' i' 0' G' e' s' G' u' v' w' k' G' K' U' v' K' v' i' Y' , t' h' R' b' c' k' i' w' i' m' e' u' t' k' z' c' k' v' k' K' i' t' z' G' i' w' e' A' w' b' Q' j' k' ?

e- -3: Rxe'wepT' mb'
 w' i' l' t' R' b' w' i' l' - t' z' 1992 m' v' t' j' M' n' z' G' e' s' 157 w' u' t' k' t' q' i' w' i' Z' R' x' e' w' e' p' T' m' b' A' b' h' v' q' R' x' e' e' x' q' m' s' i' q' i' Y' n' t' j' v' :
 0... R' x' e' w' e' p' T' i' m' s' i' q' i' Y' l' t' u' k' m' B' e' e' n' v' t' i' i' R' b' H' u' z' i' n' K' R' e' b' h' v' i' v' i' A' f' - A' w' e' v' m' x' l' v' b' x' q' R' b' t' M' v' o' x' i' A' v' b' , D' i' w' e' b' l' A' v' P' i' Y' t' k' A' v' B' m' z' K' i' v' , k' z' v' K' i' v' , m' s' i' q' i' Y' K' i' v' l' A' q' i' v' e' i' v' l' v' G' e' s' t' m' B' A' v' b' , D' i' w' e' b' l' A' v' P' i' Y' a' v' i' Y' K' v' i' x' t' i' t' k' u' z' l' m' e' u' s' Z' v' i' g' r' a' t' g' G' j' v' i' e' v' c' k' çl' q' v' M' e' p' x' , G' e' s' G' B' A' v' b' , D' i' w' e' b' l' A' v' P' i' Y' i' m' o' e' n' v' t' i' i' g' r' a' t' g' çl' q' m' e' a' v' i' b' v' q' m' z' A' s' k' d' i' b' z' Z' v' t' i' A' v' k' - K' i' v' | 0' [m' m' e' w' , w' b' e' u' 8 (t' R)]

 R' x' e' e' x' q' w' e' p' T' i' t' u' k' m' B' e' e' n' v' i' m' e' u' t' k' R' x' e' e' x' q' w' e' p' T' i' m' t' e' s' j' t' b' A' v' i' v' e' j' v' n' q' th, h' t' z' i' v' l' v' m' e' e' G' e' s' h' t' z' i' v' l' v' f' i' t' j' v' f' i' t' e' c' r' i' v' h' v' q' t' q' i' K' v' i' x' t' i' K' i' t' z' n' t' e' :
 0... P' i' v' P' w' i' Z' m' s' t' w' z' k' A' f' v' m' A' b' h' v' q' R' x' e' e' x' q' m' e' u' t' i' çl' v' b' M' e' e' n' v' i' t' k' m' j' q' i' v' K' i' v' G' e' s' D' r' m' v' v' b' , h' v' m' s' i' q' i' Y' i' m' t' i' z' A_ e' v' çl' q' v' R' b' x' q' t' u' k' m' B' e' e' n' v' t' i' i' m' t' i' z' m' i' z' c' y' c' o' [m' m' e' w' , w' b' e' u' 10 (w' m)]
 0... t' h' L' v' t' b' R' x' e' w' e' p' T' i' n' w' t' c' t' q' t' Q' , t' m' B' m' e' w' i' z' G' j' v' K' v' i' D' b' a' q' b' l' çl' z' K' v' i' g' j' k' e' e' v' M' h' Y' i' R' b' v' b' x' q' R' b' m' v' a' v' i' t' k' m' n' v' q' Z' v' v' b' : 0 [m' m' e' w' , w' b' e' u' 10 (w' w)]

0m' i' K' w' i' m' s' M' v' b' w' n' t' m' t' e' , m' i' K' v' t' i' A' s' k' v' i' G' e' s' h' v' i' v' çl' Z' o' v' t' b' m' n' v' q' Z' v' v' b' K' i' t' i' , Z' v' t' i' m' K' t' j' i' w' b' K' U' e' v' s' K' R' e' v' e' w' i' n' g' j' k' O' (G' i' w' e' 1994, Z' v' t' i' t' M' v' c' b' x' q' Z' v' l' c' k' v' k' b' v' A' b' j' t' o' 23: ç' w' P) , Z' v' m' t' E' j' l' G' u' v' t' u' o' b' q' th, G' i' w' e' - i' F' t' y' i' t' e' v' s' v' t' k' l' ç' h' s' - h' v' t' i' N' v' t' o' w' l' t' q' ç' o' t' e' , t' m' B' Z' v' K' u' z' m' y' e' a' v' t' f' v' l' w' w' n' t' m' t' e' w' P' v' y' Z' m' v' a' v' i' Y' g' v' b' t' i' w' b' K' U' e' v' s' K' K' i' z' i' v' l' v' R' e' v' e' w' i' n' g' j' k' |

A' w' e' v' m' x' b' w' i' z' g' v' v' :

çl' k' i' i' b' K' k' v' K' i' v' m' g' t' q' G' e' s' e' v' e' v' q' b' ç' h' i' q' çl' e' t' k' i' m' g' t' q' , A' w' e' v' m' x' l' v' b' x' q' R' b' t' M' v' o' x' i' 0A' w' e' K' v' i' 0, 0m' s' w' z' 0, l' 0A' v' z' i' c' w' i' P' q' 0- G' i' w' e' l' q' w' l' L' p' K' g' i' z' i' z' i' t' c' t' q' t' Q' A_ e' v' A' v' t' s' c' v' q' b' | m' t' e' f' e' w' i' , e' v' s' j' v' t' k' i' e' z' g' v' b' R' v' z' i' q' e' b' b' w' i' z' i' (e' b' A' v' B' b' 1927) g' t' a' A' s' k' M' h' Y' g' j' k' e' e' v' c' b' v' i' m' s' t' v' b' v' v' K' v' i' K' v' i' t' y' , G' B' a' i' t' b' i' çl' v' e' a' v' i' t' y' A' q' i' g' G' K' u' l' i' v' o' t' q' m' s' t' v' l' Z' v' i' w' b' q' q' Z' w' i' s' k' K' g' R' v' t' g' v' i' g' t' a' w' k' f' i' t' e' çl' w' e' z' 0A' s' k' M' h' Y' g' j' k' e' b' e' v' c' b' v' l' G' e' s' 0M' y' m' e' u' s' Z' v' i' 0 (G' i' w' e' l' w' R' B' G' d' b' w' i' z' g' v' v' A' b' j' m' t' i') A' R' B' m' e' e' , çl' k' i' c' l' w' i' z' Z' v' i' t' u' o' t' K' v' t' b' v' e' v' l' v' t' b' | R' x' e' w' e' p' T' c' k' t' i' i' c' l' w' i' z' w' e' z' i' k' z' f' i' t' e' A' w' e' v' m' x' l' v' b' x' q' R' b' t' M' v' o' x' i' H' u' z' i' n' K' A' v' b' , w' q' i' z' v' , l' çl' w' i' z' m' e' u' e' e' n' v' i' t' k' i' z' i' z' i' b' v' w' t' q' e' b' a' l' s' m' K' i' v' i' R' b' Z' v' t' i' v' q' x' K' i' v' n' t' q' t' Q' | Z' v' Q' o' v' , A' w' e' v' m' x' D' b' a' q' b' c' w' i' K' i' b' i' q' e' v' s' K' Z' v' t' i' B' % Z' w' i' K' i' v' w' t' g' e' b' w' i' z' g' v' v' q' K' v' R' K' i' v' i' K_ v' v' K' t' j' l' e' v' t' e' Z' v' A' v' t' s' Z' v' A' b' j' m' i' b' K' i' v' n' q' i' b' : :
 0... (GK) D' b' a' q' b' c' w' i' K' i' b' i' çl' k' i' b' K' k' v' K' i' v' m' g' q' K' v' i' çl' w' i' z' t' z' çl' k' i' G' j' v' K' v' i' A' w' e' v' m' x' R' b' t' M' v' o' x' i' çl' w' i' v' l' l' t' k' t' z' i' c' o' t' k' ç' j' i' v' i' c' y' i' f' i' t' e' w' e' t' e' P' b' v' K' i' v' ; (ç' ß) çl' k' i' M' h' Y' K' i' v' i' d' t' j' A' w' e' v' m' x' t' i' D' c' t' i' G' i' m' e' t' e' w' e' i' f' c' çf' v' e' w' P' v' y' Z' K' i' t' z' m' g' v' q' i' v' K' i' v' , G' e' s' G' B' m' e' w' e' i' f' c' çf' v' e' i' t' e' i' , D' c' k' t' g' i' e' v' q' i' w' z' c' i' y' v' t' b' i' c' w' i' g' y' w' i' b' i' f' y' K' i' v' ; ... 0 A' w' e' v' m' x' D' b' a' q' b' c' w' i' K' i' b' i' g' j' D' c' v' v' b' , A' w' e' v' m' x' t' i' R' b' e' v' s' K' b' w' i' z' , 1998, c' w' i' w' k' o' , c' , 1]

Rxe%ePĪ cĕkĭf chĭy³ mrvqZv Ašff³ i Rb³ GĭWĭe GKvB P³ KĭiŋQĭj v GAvĭmGĭWAvBGM BDĭivKbmĭtĕi mĭ½, hvi cĕKĭ P³ bs nĭjv : űUG3158/ĭeGGb (űRBGD)| űRBGD Zvi 1 tKűU 22 j ħĭ gwKĭ Wĭvi mĭvmi GĭWĭetK cĕvb Kĭi Ges Zv GAvĭmGĭWAvBGM BDĭivKbmĭtĕi graĭg cĭiPĭj Z nqĭ ZvB GB A³e³enĭtĭi e³vctĭi e³svĭt ĭki e³v³erq³ ms³v e³bĭefĭtMi tKĭtĭv n³vZ űQĭj v bv|

Av₃ĭvgĭmRK Ae³v I RxeKv:

thĭnZi Rxe%ePĪ cĕkĭf i Ab³Zg tKŠkĭMZ j ħĭ űQĭj v 0³ űi³ wĕtĭgvPb0, ZvB cĕKĭ e³v³erq³tĭi cĕtĕ³Rbmĭvĭtĭi RxeKv I Av₃ĭvgĭmRK Ae³v tKgb űQĭj v Ges cĭi tKgb nĭtĭQ, Zv t³ĭL GB cĕĭĭi KvhRĭwi Zv AĭbKűv te³vSv hĭtĕ| mĭgmĭZ GĭjvKv tĭvKRb gĭb Kĭi th, Zĭt³ i Avq ű³b ű³b Kĭg AvmĭQ| KviY űnĭtĕ Zvĭv Rĭ½ aĭsm nĭqvi cĭkĭvĭc Avĭv AĭbK₃ tĭj v ĭeĭfC Av₃ĭvgĭmRK cĭi³ űZi K_v Rĭvbq, th₃ tĭjvi gĭa³ ĭtĭQ

msĭĭZ mĭ³ieĭbi mĭĭZ cĕkĭc₃

ebĭefĭtMi nqĭvb, e³v³Kvi űP³so tNi, Kĭl Rĭgĭ Rei³ĭj, dmj nmb cĭfĭZ| űvbq Rbmĭvĭtĭi mĭ½ K_v eĭj Rĭbv hĭq, mĭ³ieĭbi mĭbĭnZ AAĭj hĭv emem Kĭi, Zĭt³ i Avq mĕĭPĭq

Kg, mĭvĭvYZ gĭm 1000 űvKv t³ĭK 2500 űvKv chŠ³ Awĭ eĭmx Ges űvbq tĭvKĭt³ i tĭĭt³ t³ĭv hĭq, Zĭt³ i RxeKvi th AebĭZ NűtQ, Zvi cĕvb j ħĭY nĭjv Zvĭv gv0-av, Kĭl KĭR, ebR m³u³ mSĭh cĭfĭZ KĭR tQto űĭq ĭgeaĭvb nĭtĭi űbgRĭtĭi cĭiYZ nĭtQ| KviY e³v³ĭv KĭtZ űĭtq gĭYmĭtĭi Awĭ eĭmx gĭf m³c0vĭqĭ ĭxcK gĭf eĭj b, 0vbKűeZ³kni tĭj v t³ĭK cĭfĭe-cĭZcĭkĭj x tĭvK Gĭm űP³so tNi I Ab³v³ cĕĭqvRĭb Rĭg ĭj Kĭi tĭq, Ab³v³ tK RxeKvi cĕĭqvRĭb eĭbi gĭa³ Xĭtĭj GgbĭK ebc₃ e³enĭv Kĭtĭj I ebĭefĭtMi tĭvKRb nqĭvb Kĭi 0

Reve³ ĭn

AĭbĭKB cĕKĭ e³ĭZvi Rb³ Gi ĭvqfĭM gĭZ GĭWĭe I tMŠb³te ebĭefĭtMi mSĭkĕ- KgKZĭ³ I Dci eZĭbvi ĭvex Kĭib Ges Zĭt³ i tĭk kw³-c0vĭbi cĭĭĭ| AĭbĭK eĭj b, GB cĕKĭf i Rb³ hĭv avĭ vĭtĭQ, Zĭt³ i B Zv cĭiĭkva Kiv DĭPZ| űvbq ĭg ĭkĭK Kĭiĭg tĭL eĭj b : 0Gűv GgbGK aĭĭbi eĭtR FY, hv GKmĭ½ mKĭtĭK FYx Kĭi, Avevĭ Zv űeĭkl KĭDĭK FYx Kĭi bv| gRvi űelq nĭjv, Z_vK_vZ űeĭklĭvB cĕKĭf i AvĭKĭsk A³AvZĭm³ Kĭi, űKŠ³ Avgĭt³ i mKĭtĭK Zv cĭiĭkva KĭtZ nqĭ Ggb eĭov tKĭtĭv cĕKĭf i cĭiKĭbv MĭY Kivi mgĭq, űKfĭtĕ cĕZű chĭq űvKv ĭiP nĕtĕ, tĭ e³vctĭi mĭKvi tĭK mZK³vKv ĭiKvi 0 mĭ³ieĭ AAĭj i űvbq emm³vĭt³ i gĭa³ AvĭKĭsk gvĭl Rxeĭb KLĭbv űRBGD Ges GĭWĭe-i bĭg tĭkĭbĭb| Zv mĭĕĭl cĕĭB Zĭt³ i GKűU gŠe³ KĭtZ tĭkĭv tMĭQ, Zv nĭjv, űRBGD Ges GĭWĭe hĭ³ tKĭtĭv t³ĭk fĭtĭv űKQz Kivi Rb³ tKĭtĭv mSĭMvĭtĭK A₃ĭnĭqZv ű³z Pĭq, Zvntĭj Zĭt³ i eŠĭZ nĕtĕ Kĭiv Zv e³v³erq³ Kĭtĕ Ges Kĭiv Zv cĭiPĭj bv Kĭtĕ, Ges Zĭt³ i AZxZ AwfĭZv Kĭ| cĕKĭf i cĭiKĭbv Kivi mgĭq Zĭt³ i űvbq RbmĭvĭtĭK, MĭtĕlKĭtĭi Ges cĕĭmĭzK tĭkĭvRex mSĭMvĭtĭK Aek³B ĭi³Zĭt³ I qv DĭPZ, KviY ĭĭ Kg mS³L³K űeĭ³ĭkĭvB űvbq cĭi³ űZ teĭtS, Ges AvĭKĭsk űeĭ³ĭki űvbq gvĭĭli mS³ĭZ, mgvR I RxeKv m³uĭtK³aviYv tĭb| RbmĭvĭtĭK tĭvĭtĭi mĭ½ eĭj, mĭgm³v tKűvq AvĭQ, Zv Zĭt³ i B t³ĭZ nĕtĕ Ges Zvi mgvavĭl Zĭt³ i ĭjR teĭ KĭtZ

nĕtĕ| 0cĭiKĭbv Avm³ DĭPZ Avgĭt³ i cĭĭ t³ĭK| A³vZv cĕZ0vĭbi DĭPZ nĕtĕ cĭiKĭv Z cĕKĭf t³ĭvi bvi ĭvqZi Avgĭt³ i cĕvb Kiv0 GBme tĭvĭKi gĭZ, cĕKĭf i cĭiKĭbv nĭjv mĕĭPĭq ĭi³ZcY³ avc Ges e³v³ e cĭiĭek (Av₃ĭvgĭmRK I cĭiKĭZK cĭiĭek) m³uĭtK³ cĭiKĭbv Kivi Avb űvKv ĭĭB Rĭ³ĭi| cĕKĭf cĭiKĭbv k³ ĭfĭZi Dcĭi ĭĭotq AvĭQ űKbv, Zv teĭSv hĭq c0ĭgK Rĭic, cĭiPĭj bv I gĭ³vq³ BZ³ ĭi³ZcY³ avcĭi graĭg, űKŠ³ tKĭtĭv GKűU cĕKĭf ĭi³ Kivi cĭi tZv Avĭ űc0ĭb űĭtĭi hĭl qv hĭq bv|

e ³ - 6 : ebm ³ u ³ ĭ Ae ³ v	
mPK	Ae ³ v
Kĭv	ĭgnmĭgv
cĭi cY ³ MQ	ĭgnmĭgv
tSv	eĭa0z
grm ³ m ³ u ³	ĭgnmĭgv
Kĭl Drcv ³ b	ĭgnmĭgv
gay	ĭgnmĭgv
tMj cvZv	ĭgnmĭgv
Ab ³ v ³	ĭgnmĭgv
ebm ³ u ³ (tĭl R, djgĭ)	ĭgnmĭgv
Drm : tĭĭt ³ mgĭ ³ ĭv, 2005	

G cĕKĭf i tMvovĭZB Mj³ űj| cĕKĭf i cĭiKĭbv Ges GKb³vĭte Gi e³v³erq³tĭi ĭkv t³ĭL gĭb nq, g³vĭtMĭf BĭKĭmĭt³ g³vbqŠĭYi Rb³ Rĭj ĭe³vi th ĭi³Zi ĭtĭQ, gĭ cĭiKĭbv Zv Dcĭj ĭa Kiv nqĭb| cĭ₃exĭ Ab³v³ g³vĭtMĭf ebĭĭĭtĭj gĭZv cĭi³ mĭ³ieĭbĭ b³x-mĭMĭtĭi tĭgnbvq Aew³Z, A³ĭf Ggb AAĭj thĭvĭb b³x t³ĭK Avm³ ĭgĭo cĭi³bi cĕĭvĭni mĭ½ mgĭ³ ĭj eY cĭi³bi cĕĭvĭ ĭgĭj Z nq Ges tMűv AAĭj j eY cĭi³bi ĭgĭo cĭi³bi bĭbv aĭĭbi AbĭcvZ mĭo nĭq vĭtK| Zv0vov GB GĭjvKvi fe0KĭZK cĭiĭek (BĭKĭRĭ Mĭcĭ) m³uĭYz űb³fP Kĭi tRĭqvi-fĭvĭvi Dcĭi| 0xcĭĭĭĭi MvB Ges cĭi³bi bve³Zv mĭvĭvi tRĭqvi-fĭvĭvi mĭ½ m³uĭKz³ hĭ³ tRĭqvi-fĭvĭvi cĭfĭe vĭtq mZK³MĭtelYv Kiv nq, Zvntĭj t³ĭv hĭtĕ, tRĭqvi-fĭvĭvi I vĭbvĭvi mĭ½ GB g³vĭtMĭf AAĭj i űeĭfĭbĭGĭjvKvi Dĭm³ I cĕYxi Rĭeb (mĭgĭ³K, j eYcĭi³eb-ewm, gĭĭKvevmx Ges e³ĭĭevm³) vĭqvŠz Ges G₃tĭjvi cĕĭP³ev Abĭcv³ĭZĭ eĭjvĭstĭ e³v³ĭtĭhĭM³| g³vĭtMĭf AAĭj i cĭi³bi fĭmĭgv bĭbv aĭĭbi AYRĭteĭi avĭK, ZĭtZ vĭtK bĭbv aĭĭbi kĭvĭjv, bĭbv aĭĭbi gvQ (tĭKűvg teĭv₃K), tRĭj űĭtĭi gĭZv AĭbK űmĭj bűvĭiűv cĕYx, bĭvKvi eĭ aĭĭbi tĭcĭj űKű cĕYx, Ges ħĭ³Yĭĭ³ Dĭm³ mn Avĭv AĭbK aĭĭbi AYRĭeĭ| GBme AYRĭteĭi v g³vĭtMĭf BĭKĭj űRĭ ĭv³k³ĭtĭj i gĭ Dcv³vĭb| Zv0vov tRĭqvi-fĭvĭvi graĭg GB cĭi³bi g³vĭtMĭf Dĭm³ tK Pĭvi ĭ³ĭK 0votq c0tZ mĭvqZv Kĭi|

ħĭZM0 - RbĭMv0x Ges Zĭt³ i mĭvqK mSĭMv₃ tĭj v gĭb Kĭi, Rxe%ePĪ cĕKĭf i cĕĭi A³ Zĭt³ i fĭtĭjvi Rb³ ĭiP Kiv nqĭb| e³ĭ Zĭt³ i AĭbĭKiB avĭYv, Rxe%ePĪ cĕKĭf cĭiPĭj bvi mgĭq mĭĭĭZ mĭ³ieĭbi

mĭ³ieĭb t³ĭK mSĭMvZ tMj cvZv

aĭsm0ĭqv Avĭv teĭo tMĭQ| GB cĕKĭf cĕĭvZ űeĭ³ĭk űeĭklĭ-ĭb³fP Ges űvbq tKĭtĭv űeĭklĭ vĭtqM Kiv nqĭb| űeĭ³ĭk űeĭklĭĭtĭi RxebeĭvŠ-t³ĭL gĭb nq, Zvĭv Zĭt³ i űbR űbR tĭĭt³ mĭkĭĭZ űQĭj b, űKŠ³ cĭ₃exĭ GB AŠĭki GB űeĭkl ĭĭkRĭvZi cĭiĭek m³uĭtK³Zĭt³ i AwfĭZv cĕĭqvRĭbi Zj bvq AĭbK Kg űQĭj v| eĭvĭĭklĭĭ ĭg. ĭmi³ tPŠajx

thgbUv Rvbvtj b, c¶melqK weklÁ e`w³i Bt`v-gvj q AAjtj i cml`ti `enkó` m`útK¶Kvtbv AvfÁZv uQtjv bv | GRb` msi¶¶Z my`ietb Kiv Kivi AvtM ZtK Rxe¶¶P` cKtíi Avw` R mrvqZvq Qq gym Bt`v-gvj q AAjtj i cml`ti m`útK¶Ávb ARB Kitz cWvtbv nq | GÓrov Rxe¶¶P` cKtíi weklÁMYtK msi¶¶Z my`ietbi Dw`c I c¶vt` i Rwi c Kivi Kiv Ac¶ Kiv ntquQtjv, hv uQtjv Zvt` i ubR ubR KvRi AwZwi ³; hv I Gme KivR c¶eB fvtjvfvte KtíuQtj b GBP tñw`P (1975), tR GBP tevevi (1985), P`wcl (1985), Ges msi¶¶Z my`ietbi mgušZ m`ú` Dbqg Kgm¶¶ (1992-95) | Rxe¶¶P` cKtíi cwi Kí bvKivMY eis tñBme KvRi cieZx¶avc ubtq Kiv KivZ cviZb, thgb ¶jz ¶wZ¶jz` c¶vt` i cwi msL`vb Kiv thZv, th`jtj vi gta` itqtQ G AAjtj i ¶jz ¶wZ¶jz` aDw`c, k`vI jv, fimgvb AYRxe, bvbv aítbi gvQ, ¶mij bitUivUv ev tRij`wclm RivZxq c¶vX, ¶vm¶Umqv ev wPsw I KuKov RivZxq c¶vX, Atgi` Ex c¶vX, th`jtj v g`vb¶M¶f ebuÁjtj i gj`ubqšK Lv`k:Lj |

e- -5: weklÁ-meoavb
 Ó... wRBGD Abj`vb t`tK GAvimGwAvBGM-Gi gva`tg weklÁ e`w³ gtbvqb I ubtq¶Mi KvR GwWe mivmwi RwoZ | GB c¶uqvq 15 Rb AvšRwZK weklÁ ubtq¶M Kiv nq Ges Kg¶¶jt cWvtbv nq, hv I cti tevSv hvq th, g`vb¶M¶f m`útK¶GBme weklÁt` i mvgv`Zg thw`Zv I aviYv uQtjv bv | ch¶³ mrvqK Znejtj i msnf¶M LiP ntq tMjtj I, t`Lv tMtQ AtbK Zvt` i `wqZB cjb b Ktí bmb | `ay ZvB bq, me¶kl `j`bZv wgv`vi w`tdb t`teubk tKvtbv c¶Zte`b tck bv KtíB t`k Z`wM Ktí tMtQb | ZvÓrov cKí mg¶qi kZKiv 50 f¶M mgq tkl ntj I ch¶³ mrvqK Znejtj LiP ntqtQ kZKiv 70 f¶M (400 GKK gym)...Ó
 wg. Zi` wke¶P, KwuP w¶t±i, GwWe evsjv`k ti m¶wbu wqkb, XivKvtK tjLv cwi tek I eb gš¶yvtqi m¶t¶ei cI, `¶viK bs Ggl BGD tmt¶ 2004/840, Zwi L : 25-10-2004

cKí mgu¶¶ Ges RbmvariYi gZvtZi AvtjvtK Guv`úo th, Rxe¶¶P` msi¶¶ Ges `vbxq gvb¶li DcKvi Kivi th j¶¶ ubtq cKí uM m¶Z ntquQtjv, Zv tm ARB Kitz `i i Ktíub | Am`úY, Aev`e, I A¶ÁmbK cwi Kí bv cKí wI e`Zvi gj Kiv | KvRb Ge e`Zvi `vq¶wI GwWe tK ubtZ nte | tKvfvteB G cKtí i FY RbM¶bi A_¶tK cwi t¶va nte Ab`v Zvi Pwš`
fiel`Z cKtí i Rb` Rb-m¶wki k:

fiel`Z my`ietb hv` bZb tKvtbv cKí MhY Kiv nq, Zvtj Gi ga`Kiv AtbK m¶wki b weklÁ m¶wki k wntmte wete¶Z ntZ cvi te:

- ♣ cKí weqtq m¶úo I h_vh_Z` Ges A_¶vZv I ev`evq c¶Zv¶bi c¶m¶ZK b¶wZgvj v I KgZrci Zv m`útK¶c¶f¶eZ cKí GjvKvi Rb¶MwóK mi eivn Kiv nte |
- ♣ Avw` evmX I `vbxq Rb¶MwóK m`útK¶wRBGD I GwWe-i ubt` Rbv I cwi Pjv bv evsjv` tki Rb` m¶úo ntZ nte, Ges j-Nb I Agtbt¶wM ubt` R Kivi c¶wZtKl `úo fivlq eYbv Kitz nte |
- ♣ th-tKvtbv aítbi cKí -c¶w¶K mnRj f` Kitz nte Ges c¶g t`tKB mKtj B hvZ ešZ cvti, Zvi Rb` evsjv fivlq Zv cKí k Kitz nte |
- ♣ etov aítbi tKvtbv Rxe¶¶P` cKí `i` Kivi c¶e`cKtí i j¶¶ Ges weq m`útK¶vbxq gvb¶li mS¶Vb, `vbxq gvb¶li t` tki mvariY gvb¶li i m¶½ Avjvc-Avtj vPbv Kti MYi bmbi e`v Kitz nte | cKí Abt¶g`v bti c¶e`RbM¶Yi gZvgZ MhY Kitz nte, Ges gZvgZ c¶v¶bi Rb` RbMYtK ht`ó mgq w`tZ nte | tKvtbv bv tKvtbv fvte Avw` evmX I `vbxq gvb¶li ¶wZM¶-ntj cKí hvZ mst¶krab Kiv hvq, Zvi e`v ivLtz nte | cKtí i mPv¶ZB `ayMYi bmb Kíjtj Pj te bv,

cKí ev`evq¶bi mg¶qI g¶S g¶S MYi bmbi e`v Kitz nte |

- ♣ msi¶¶Z etbi m`út` c¶ekwaKvi Le¶Kiv ev GjvKvtK m¶w¶Z KivB cKtíi DítK` I j¶¶ ntZ cvti bv | ebm`út` i Dcti Avw` evmX, Dwí ó Rb¶MwóK, Ges `vbxq RbmvariYi Avw¶v¶bi c¶Z Ges m`út` i Dcti Zvt` i c¶vMZ Avw¶v¶bi c¶Z cY¶k¶v tcvY Kiv Dw¶Z |

- ♣ wektwZ m¶wki k :

bwZ weqK

- ✗ th-tKvtbv cKí ubtq wPsw-fievbvi c¶eB mvs`wZKfvte RZmB c¶wZi gva`tg `vbxq gvb¶li m¶½ fvtjvfvte Avjvc-Avtj vPbv Kti ubtZ nte | GwWe I wRBGD-Gi gZv A_¶vZv c¶Zv¶bK cKí c¶ve c¶Z Kivi c¶e`Aek`B Zvt` i wR`^MY-AskMhY bwZ Abmiv Kitz nte Ges t¶¶vtj vPbv w¶vEzZ `Zvi c¶Zte`b tK gj`vq b Kitz nte |
- ✗ e`vckfvte weKí A_¶wZK Kg¶vt¶i cwi eZ¶Piv¶i Z c¶v, ms`wZ I HvZn`tK m`y¶b I c¶w¶M Kitz c¶m¶ZK bwZgvjvi ch¶j vPbv, cP¶Vb I c¶w¶v¶m Kitz nte | cwi tek w¶v¶m a¶smKvix wntmte `vbxq RbmvariY, Avw` evmX, Dwí ó Rb¶MwóK `vq¶ Kti AvbZ Av`vq I ewavaiv Avf¶thwM Lwi R Kti w`tg bwZgvjvtK c¶w¶v¶-Kitz nte | cKí c¶wZ I bKkv `Zvi Kivi c¶w¶K ch¶j tj vKiv¶i, RweKv, HvZn` I ms`wZtK ubtq mvs`wZKfvte gvbvbmB Rwi c cwi Pjv bv Kti t`Lz nte |
- ✗ cKí `i` Kivi c¶eB `Zv ms`vi Dw¶Z nte `vbxq (RvZxq ch¶j¶i I Múg ch¶j¶i mi Kwí) wewaveavb ch¶j vPbv Kiv | c¶w¶v¶vq bwZ `Zvi Kiv, nvj ZK Kiv I ch¶j vPbv Kiv cKtí i cwi Kí bv I
- ✗ m`te` `b¶wZ I Zv wbi m¶bi c`¶¶c w¶w¶Z Kitz bwZgvjv `Zvi Kiv, ch¶j vPbv Kiv I Zv nvj ZK Kiv c¶w¶v¶vq etov cKtí i gta` m¶úofvte ew¶Z mgušZ bwZgvjv, AvBb Ges weavb `vKtz nte |

cwi Kí bv weqK

- ✗ `vbxq gvb¶li RweKvi DwbZtK cKí bKkvi gta` me¶t¶q teuk `i`Zi t`lq Dw¶Z | cKí Pwš`-Kivi j¶¶ cKí cwi Kí b¶w¶ wj wLZ AvKv¶i Dwí ó Rb¶MwóK gta` Rb¶MwóK gvZ.fv¶vq fvtjvfvte c¶vi Kiv Dw¶Z | `vbxq gvb¶li `w¶f¶w fvtjvfvte Dc¶w¶ Kivi Rb` cKí bKkvi Rb` ch¶B mgq e`q Kiv Dw¶Z |
- ✗ cwi tek msi¶¶Yi j¶¶ c¶wZ cKí cwi Kí b¶w¶tK k³ `eÁmbK w¶v¶i Dcti `wó KivZ nte | cKtí i aviYv m¶oi mg¶q cKtí i j¶¶ I ev`evq¶K wew¶v¶v¶ K w`tg w¶vi Kivi Rb` c¶m¶ZK weqtq wew¶v¶v¶;Lj vi `¶¶Zm`úvew¶v¶v¶ i m`úš³ Kitz nte |
- ✗ m`te` ev`evq¶bi m¶thw¶ ev evav ev kb`Zv w¶w¶Z Kitz th tKvtbv etov cKtí c¶tgB w`Z AvBb I km¶v¶i ev`evZ cix¶¶v Kti cwi Kí bv MhY Kiv `i Kiv | cKtí i gva`tg mgvR I cwi t¶t¶i DcKvi w¶v¶Z Kivi j¶¶ AvBmZ I bwZMZ Kw¶vt¶v¶ h_vh_fvte nvj ZK Kiv Dw¶Z, hvZ ev`evq b c¶uqv mnR nq |

e`v`vcbv weqK

- ✗ t` tki cwi tek I mgvR h_v_¶At`_¶jvfvte nte wKbv, tm e`v¶v¶i w¶v¶Z ntZ cKí bKkv Mh¶vi c¶e`A_¶vZv ms`w¶g¶ni j¶¶ I `enkó` Mfxi fvte cix¶¶v Kti t`Lz nte | cKtí i A_¶wZ ntZ nte ev`evq b ms`vi gva`tg, A_¶vZv ms`vi gva`tg bq | mte¶w¶i we¶w¶k A_¶w¶v¶v¶h`i Av¶š c¶w¶v¶v¶ Av¶Q wKbv, Zv wba¶¶Y Kivi j¶¶ `vbxq gvb¶li `w¶f¶w BZ`w`i gva`tg Zv Mfxi fvte wektw¶v¶ Kti t`Lz nte |

